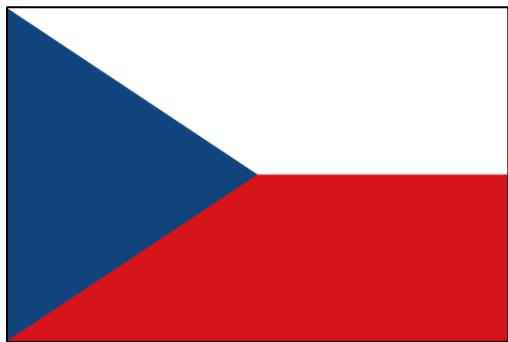

REŠITVE UČNEGA LISTA

ODKRIVAJMO EVROPO: ČEŠKA

Kako dobro poznaš Češko?

1. Glavno mesto češke je PRAGA.
2. Pod znamenitim Karlovim mostom v Pragi teče VLAVA. S 430 km dolžine je najdaljša češka reka.
3. Češka KRONA je denarna enota Češke.
4. Pravčická brána je NAJVIŠJI MOST IZ PEŠČENJAKA V EVROPI in ena največjih čeških naravnih znamenitosti.
5. Češko-avstrijski pisatelj Franz Kafka je znan po groteski *Preobrazba*. Glavni junak te zgodbe je Gregor Samsa, ki se spremeni v ŽUŽELKO.
6. Režiser František Čap (1913-1972) je bil rojen na Češkem, kasneje pa je živel v Sloveniji. Njegov prvi slovenski celovečerni film je VESNA (1953).
7. S Češke prihaja več znanih prikupnih risank oz. animiranih serij. MAKSIPES FIK je bil sprva prav ljubek mladič. Potem pa je začel rasti in je zrasel v tako velikega psa, da so se ga vsi bali. V resnici pa je bil Fik prijazen, dober in pameten, kar se je pokazalo, ko je začel

govoriti. Njegova zgodba se začne v družini, kjer takoj preraste svojo pasjo utico, se nadaljuje v šoli, kjer je najboljši učenec, in je polna dogodivščin, ko se radovedni Fik odpravi po svetu.

KRTEK je animiran lik v risankah. Ustvaril ga je češki animator Zdeněk Miler.

MRAVLJIČNEK FERDI živi v pravljičnem gozdu, kjer se podaja v vznemirljive dogodivščine. . Zaradi svoje hudomušnosti je Ferdi zelo prljubljen med prijatelji, težave ima le s svojo skrivno ljubeznijo, pikapolonico Gvendolino. Ta nosi težko breme: biti najlepša pikapolonica v deželi ni mačji kašelj in zaradi tega je hudo muhasta in domišljava. Knjižno predlogo za prljubljeno risanko je sredi tridesetih let prejšnjega stoletja napisal češki pisatelj Ondrej Sekora. Njegov Mravljinček Ferdinand je obkrožil in navdušil otroški svet, igrali so ga v lutkovnih in drugih gledališčih, kot opero in balet in celo na ledu, v drsalni reviji.

-

Povezave med Češko in Narodno galerijo

Ptujskogorska kiparska delavnica
Stoječa Marija (z detetom), (»Lepe
Madona«)
(ok. 1410)
Narodna galerija

Oglej si kip t.i. "lepe Madone". Taka podoba Marije z detetom je značilna za mehki slog, ki se je razvil v kraljevi Pragi. "Lepe Madone" imajo mile obraze z rdečimi lički in mandljastimi očmi, drža njihovih teles pa nas spomni na obliko črke S. Slog pa je dobil ime tudi po bogatih, mehko padajočih gubah tkanin. Marija je nekoč v levici držala malega Jezuščka.

Oglej si portret Luize Pesjak. Naslikal jo je bidermajerski portretist Mihael Stroj.

Mihael Stroj
Luiza Pesjak, roj. Crobath
(pred 1848)

Luiza Pesjak (1828–1898) je bila ena najvidnejših izobraženk svojega časa, pesnica, pisateljica in prevajalka. Za pesništvo jo je navdušil France Prešeren, ki ga je srečevala kot odvetniškega pripravnika v pisarni svojega očeta Blaža Crobatha. V slovenščino je iz nemščine prevedla nekatere Prešernove pesmi, pozneje pa se je pod vplivom Frana Levstika in Josipa Stritarja navdušila za čitalniško gibanje. Med njenimi še danes najbolj znanimi deli je libreto za opero Gorenjski slavček, ki jo je leta 1872 uglasbil **ANTON FOERSTER**. Leta 1848, po očetovi smrti, se je poročila z bogatim trgovcem in podjetnikom Simonom Pesjakom, njen portret v belem oblačilu pa je moral nastati kako leto prej.